

«Tranquils: Si no fan els Jocs Olímpics, els faré jo»

«**A**mb *La Quinta del Porro* vaig fer dos-cents milions de taquilla per a l'estat. A partir d'aquest moment, vaig pensar: ara ja està, ja has demostrat que professionalment ets rendible, no te n'has de preocupar. Doncs no, durant dos anys no em va telefonar ningú, ningú no em va dir res. Vaig fer una espera inútil».

Si això va desanimar Francesc Bellmunt, no ho sabem, no ho explica. Per la seua manera de fer no sembla el més important. El seu to és descriptiu amb una mínima dosi de perplexitat, que no està molt lluny de la ingenuïtat. Provocatiu en les paraules; «¿Què vull fer ara? Doncs, fer-me ric». Combatiu, decidit i resistent en els fets: «ara he de trobar 160 quilos». Amant del risc i del joc: «Si no donen els Jocs Olímpics a Barcelona, tranquils, que jo els faré». Bellmunt continuarà fent pel·lícules i segur que situat a la primera línia de joc perquè hi hagi un cinema català professional de qualitat.

—¿A què et dediques ara?

—Estic en una fase en què em vull fer ric, és el que em queda per provar. Això de fer-me ric és una expressió, clar, però el que en realitat no vull és patir més una falta de regularitat econòmica que en determinats moments em pugui bloquejar. Aquesta professió necessita molt de temps per aprendre-la. L'aprenentatge es fa durant molts anys: no hi ha escoles, no hi ha res. Això vol dir que constantment has de vigilar perquè, si no, vas curt de diners. Jo m'he plantejat la professió d'una forma regular i en aquests moments m'agradaria consolidar una productora que ja té nom i projectes: Fair Play Produccions.

—Vejam, explica't més.

—A mi, sempre m'havia fet molta por el compromís de productor, perquè la primera vegada que en vaig fer, quan tenia 23 anys, amb una gent de Sabadell que em va deixar diners, va resultar una experiència negativa. En aquell moment, vaig decidir que volia ser assalariat perquè el productor és el qui carrega i tu et quedes amb la res-

ponsabilitat ètica i moral. Ara ho miro diferent, perquè tot plegat és una ralació molt *heavy*. Al cap dels anys, t'adones que això tampoc no és cert. Els productors s'arruïnen de tant en tant, però n'hi ha pocs que abandonin la professió. I el que és important, tots tenen un nivell econòmic que els permet anar fent de productors tota la vida; en canvi, hi ha molts directors que fan una pel·lícula i es queden perduts per sempre més en el camí.

—Però fer de productor tampoc no és l'ideal.

Miquel Mora

—Sí, però et parlo de la idea americana del productor, del *producer*, que en definitiva és el que jo he fet però sense capitalitzar-me. Fins ara, sempre he funcionat a partir de tenir les idees, proposar-les i buscar el productor executiu. Sempre ho has de fer tot igual, llavors val més ser el *producer* americà. Ara, jo he perdut una mica aquesta por que m'ha frenat. És un moment en què hi ha subvencions, hi ha possibilitats, i hi ha unes condicions per fomentar el productor-director.

—*¿Els empresaris no han funcionat?*

—La culpa d'aquesta situació ruïnosa és l'econo-

DOMÈNEC UMBERT

«És un moment en què hi ha subvencions, hi ha possibilitats».

micisme de botigueta que han tingut els productors. Han estat uns senyors incapaçs de crear un *star system*, de fer lluir els directors o de fer una promoció ben feta. Per exemple, aquí s'han fet moltes pel·lícules «S», aquí tot ha de ser rendible. Jo sempre he tingut la paranoia de la rendibilitat. A Barcelona ha regnat la pregunta si era rendible o no ho era, mentre a Madrid tothom coneix les pel·lícules dels seus productors. És el cas de l'Iquino i del Querejeta; els seus productes es poden reconèixer fàcilment. A Europa, es coneix el cine espanyol i el cine basc. En canvi, el cine català ha estat molt orfe, no ha tingut mai aquesta unitat. I l'error de la botiga està sempre aquí: a no facilitar les coses, a anar sempre obligat a fer el cine comercial. A mi, el que m'agradaria és que hi hagués productors que estiguessin bé i que així es pogués pujar el nivell de qualitat.

—*Has fet sortir el tema de la falta d'unitat del producte cinematogràfic català.*

—Als productors d'aquí, no a tots, se'ls pot criticar la falta de catalanitat, la manca de vinculació amb el país, la manca d'interès per fer un ci-

nema nacional. Hi ha hagut el mite que el cinema català era un cinema històric i, en canvi, hi ha ben poc de cinema històric. També s'ha dit que si hi havia bàsicament comèdia. No és cert. El cine català és veritat, però en conjunt no hi ha una manca de decisió nacional.

—*¿Hi ha alguna solució?*

—Crec que sí, s'ha de citar el cas d'En Pérez-Giner, que és una persona molt combativa en aquest terreny. És l'únic productor amb el qual mai no he tingut cap problema. Sempre ha mantingut una actitud clara i dura, per exemple, imposant les estrenes en català. Ha estat l'únic. No ha fet coses rares d'estrenar dues versions. De tota manera, les coses estan canviant i des que funciona la Comissió des de la Generalitat el noranta per cent de projectes ja són en català.

—*Estàs deixant de fer comèdia.*

—Ja fa dies que ho vaig deixar. Potser m'equivoco. No ho sé. Tinc tanta facilitat per fer comèdia que ja no m'estimula a res, entre altres coses potser perquè m'ho crec, que és fàcil. I no és que pensi que hagi fet cap cosa genial. Les meves pel·lícules potser han fet riure, i això no sé si està bé o no. En les meves pel·lícules hi ha sempre un aspecte més tenebrós, més tètric, i un altre més de conya. Són dos aspectes que crec que es complementen. En definitiva, l'humor serveix perquè la vida pugui ser més suportable, però al mateix temps no es pot oblidar que hi ha la part real i tenebrosa. Les meves pel·lícules estan entre aquests dos pols.

—*¿I La Ràdio Folla?*

—Darrerament estic en un moment en què m'agrada treballar l'aspecte dur, les passions fortes, de no quedar-me en reaccions on la passió més forta sigui el riure, sino que s'arribi més a fons. Aquest és el cas de *La Ràdio Folla*, que va a fons en la qüestió emotiva, o de la que faré ara, que anirà a fons en un tema ideològic, com és la identitat de Catalunya.

—*¿Què vol dir quan dius anar a fons?*

—Quan jo dic anar a fons, ho dic en el sentit d'anar a fons professionalment. Cada pel·lícula dura un any o any i mig de la teva vida. Durant aquest temps vius molt. Tens temps de saturar-te. *L'Orgia*, *La Quinta del Porro*, *Salut i força al canut*, *Un parell d'ous*. T'esgotes, ho has treballat molt.

—*Però tornem-hi, ¿canviar no et fa por?*

—La por aquesta, ja la vaig passar fent *Pa d'àngel*, que és una comèdia molt barrejada. *Un parell d'ous* va ser una comèdia musical i ara *La Ràdio Folla* és una mica una antologia de les pel·lícules anteriors.

La Ràdio Folla és la primera pel·lícula on es nota que darrere hi ha un ofici; les altres tenien una part més experimental.

—A València sempre has estrenat en català. Aquesta vegada ho fas al cine Martí.

—Totes menys *Un parell d'ous*. És el que et deia abans: hi ha una falta de combativitat. Totes les pel·lícules que he produït amb Pérez-Giner s'han estrenat en català a València.

Perquè sobre València també hi ha una imatge tòpica. Si he anat més de cinquanta vegades a aquesta ciutat, mai no he tingut cap problema pel tema lingüístic. M'equivoco, només una vegada, que estava amb el Ferran Torrent, es devien ensumar que anava amb un valencià.

A més, t'he de dir que una de les coses que més por em fan és anar a estrenar a Madrid i, en canvi, una de les que més m'agrada és estrenar a València. A Barcelona, no és ni una cosa ni l'altra, és com estar a casa. Per a mi, anar a València és com fer una excursió: estàs bé, saps que entendran la pel·lícula, que no tindran cap problema a l'hora d'interpretar-la i que és el lloc on capten perfectament que es pot parlar en conya de coses serioses.

—Has citat Ferran Torrent. ¿Estàs treballant amb ell?

—Sí, jo he treballat amb en Torrent a Mont-Ras, a prop de Palafrugell, a Can Tià. Hem fet l'argument de la pel·lícula que tinc entre mans. Hem treballat molt bé, perquè és una persona molt agradable. Per als lectors d'EL TEMPS, puc fer, però, una confessió, tant de tigre de Sedaví... ¡Doncs, resulta que sempre dorm!

Primer, es clava la pallissa: «Prepara't que anirem a fer *footing* a les vuit del matí». I el segon dia es queda dor-

mint perquè s'ha esquinçat. Tanta fama que té i no fuma, no beu, i ara, damunt, s'ha casat. Et juro que, a part de mi mateix quan era jove, no havia vist mai ningú dormir tant, està fet un saldo. O sigui, que els valencians tenen un home perfecte. És un manta terrible, però molt rendible. L'estona que es posa a la màquina no para i el que fa és molt bo. Ens hem entès molt bé.

—¿Així, doncs, tu ara no dorms com quan eres jove?

—No. He d'aprofitar el temps, la pel·lícula que vull fer és de 160 quilos. Si vols invertir 160 quilos, no pots dormir.

—¿Quan faràs aquesta pel·lícula?

—Una pel·lícula és realitat quan tens els diners, jo encara no els tinc tots. Em falten els diners de l'estat, tant els de la Generalitat com els de

«La culpa de la situació ha estat l'economicisme de botigueta per part dels productors».

Madrid. De moment, tinc els diners privats dels inversors de la meua empresa, Fair Play Produccions. La pel·lícula que faré és delicada, que vol dir exactament que ha de ser feta amb molt de compte perquè toca un tema «delicat».

—¿Delicat vol dir polític?

—No és una pel·lícula política, sinó

excitant. A Catalunya és molt típic parlar del present en clau del passat. Per exemple *Companys, procés a Catalunya*, de Forn, o les pel·lícules d'Antoni Ribas, sempre és el mateix, agafar la història passada i dissecionar sobre el present. A mi, en canvi, el que m'agrada és agafar el futur i reflexionat sobre el present.

—Fa sis mesos que guardes silenci. ¿Ens explicaràs o no, l'argument de la pel·lícula?

—De les pel·lícules no s'ha de parlar gaire.

—Parlem-ne un poc.

—Us en dono l'exclusiva. La pel·lícula serà una ficció sobre els Jocs Olímpics del 92 a la ciutat de Barcelona. És un argument que es vincula als habituals del gènere d'aventura, com *Bajo el fuego*, o *Missing*. Resumint, la pel·lícula serà sobre el 92 de la Barcelona Olímpica, tant si donen els jocs com si no. Algun dia, Barcelona farà els Jocs, i això és una plataforma bona per a la ficció. És un moment on Catalunya i Espanya convergeixen en un lloc que crida l'atenció a tot el món. Descriure el que podria passar en aquest cas no té massa interès. Jo faig anar la imaginació i no poso un element distorsionador, que és l'intent d'utilització dels jocs per les diferents forces polítiques: uns frenen, els altres subverteixen. Això dona molt de joc. És la pugna dels espanyols i els catalans per la utilització dels Jocs Olímpics. I això, ho farà una productora que es diu Fair Play. Tots tranquils, si no es fan els Jocs Olímpics a Barcelona, que no es preocupe ningú, els farà jo.

—¿Amb tancs i tot?

—Sí, amb tres tancs.

—¿I amb humor?

—Sí, un humor mínim. El tema no serà feixuc. Serà una pel·lícula entretinguda, divertida i d'acció.

—¿... I utòpica?

—Potser sí, perquè és impossible que Catalunya sigui independent l'any 92. Penso que la pel·lícula, a part de tocar el tema de la utilització dels jocs, té l'al·licient de veure'n la correlació de forces i els personatges. És, en cert sentit, una reflexió sobre la gent que hi ha actualment. No cal oblidar que la pel·lícula també tindrà el toc que fa que la ficció sigui estimulante: els espectadors podran veure l'estadi olímpic i tot l'enrenou, no en una maqueta, sinó en la immensitat de la pantalla. □